

BoekStartdag 19 juni 2021

Organiseer een meertalige voorleesbijeenkomst

Op 19 juni is de landelijke BoekStartdag om (groot)ouders en jonge kinderen een extra warm welkom te geven in de Bibliotheek.

Organiseer je een voorleesbijeenkomst in de Bibliotheek? Misschien kan je er een meertalige voorleesactiviteit van maken! In deze handleiding lees je hoe je dit kunt aanpakken (indien nodig coronaproof).

Waarom een meertalige voorleesbijeenkomst?

Steeds meer kinderen worden in een andere thuistaal opgevoed. In Nederland wonen ruim 2,5 miljoen mensen die naast het Nederlands met een andere taal zijn opgegroeid. En dat aantal zal de komende decennia alleen maar toenemen.

Ouders en grootouders spelen een essentiële rol in de taalontwikkeling van hun kind, maar realiseren zich dat niet altijd. Bibliotheken kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Stimuleer ouders om te zorgen voor een rijke en gevarieerde taalomgeving. Dat betekent veel praten, zingen, vertellen en voorlezen in de taal die zij het beste kennen, begrijpen en spreken: de taal van hun hart. Kinderen die de taal of talen van hun ouders van jongs af aan goed meekrijgen, zijn heel goed in staat om later het Nederlands erbij te leren. Bibliotheken kunnen verder een rol spelen in de taalontwikkeling van het meertalige kind door meertalige activiteiten, meertalige prentenboeken en betrouwbare informatie over meertaligheid beschikbaar te stellen.

Meertalig voorlezen

Door meertalig voor te lezen in de Bibliotheek geef je de eigen taal van (groot)ouders en hun kinderen ruimte en waardering. Hiermee boort je als Bibliotheek meteen een breder publiek aan en bied je een intercultureel aanbod. De BoekStartdag is een mooi moment voor een meertalige activiteit. Zo kan je ook meertalige kinderen en hun (groot)ouders betrekken bij deze landelijke dag.

In deze handleiding wordt gewerkt met het prentenboek *Coco kan het!* van Loes Riphagen, het Prentenboek van het Jaar 2021 en de miniboekjes van *Coco kan het!* met vertalingen in het Arabisch, Pools of Turks.

Stappenplan organisatie meertalige voorleesbijeenkomst *Coco kan het!*

Stap 1 - Kies een taal

Neem het Nederlands als voertaal van de meertalige voorleesbijeenkomst. Het prentenboek *Coco*

kan het! wordt pagina voor pagina voorgelezen, zowel in het Nederlands als in een andere taal.

Welke taal kiest u? Ga na wat de veel voorkomende talen en nationaliteiten zijn op de kinderopvang en in de buurt en pols bij de (groot)ouders naar de gesproken thuistalen. *Coco kan het!* is vertaald in het Turks, Arabisch en Pools.

Voor het voorlezen in het Nederlands gebruik je het originele prentenboek van *Coco kan het!*, of de mini-editie die speciaal voor de Voorleesdagen gemaakt werd. Voor het voorlezen in het Turks, Arabisch en Pools gebruik je de miniboekjes met vertalingen.

Let op: de miniboekjes met vertalingen zijn niet geschikt om op zichzelf te gebruiken voor het voorlezen. Om kinderen de prenten uit het boek te tonen heb je altijd het oorspronkelijke boek in het Nederlands erbij nodig, of de vertelplaten.

Stap 2 - Nodig voorlezers uit

Zoek ouders, grootouders of een lokale bekendheid, die in het Nederlands en/of het Turks, Arabisch of Pools zou willen voorlezen. Hoe doe je dit?

- Neem contact op met buurthuizen of Taalhuizen;
- Neem contact op met de VoorleesExpress in jouw regio;
- Lanceer een oproep via de kinderopvang, of spreek mensen aan van wie je weet dat ze een andere taal spreken;
- Hang een oproep op in de Bibliotheek. Mensen voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Turks, Arabisch of Pools op een uitnodiging zien staan.

Maak op voorhand kennis met de voorlezer(s) en leg hun uit wat de bedoeling is. Geef het voor te lezen boek en het vertaalde miniboekje mee naar huis om vooraf te oefenen.

Stap 3 - Communicatie

Nodig ouders, grootouders en kinderen uit voor de voorleesbijeenkomst! Stem af met de afdeling of medewerker communicatie: wat communiceer je en in welke taal.

Hang posters op in de Bibliotheek, en breng de voorleesbijeenkomst onder de aandacht via:

- consultatiebureaus en Integrale Kind Centra;
- kinderopvang en voorscholen; anderstalige vrouwengroepen & verenigingen;
- internationale instellingen;
- website/sociale media/nieuwsbrief;
- lokale media en buurtkrantjes.

Onderschat het belang van je eigen netwerk en persoonlijk contact niet!

Stap 4 - Voorbereiding

Bedenk hoe je de voorleesbijeenkomst verder wil aankleden, naast het voorlezen.

- Hoe ga je het voorlezen introduceren, en wie gaat dat doen?
 - o Je kunt bijvoorbeeld beginnen met het liedje 'De Voorleestrom', dat te beluisteren is op Spotify en BoekStart.nl in o.a. het Nederlands, Pools, Arabisch en Turks. Op boekstart.nl/voorleestrom vind je ook de bladmuziek en de tekst van alle vertalingen (deze staat ook achterin de miniboekjes).
- Waar gaan de voorlezers en het publiek zitten?
 - o Houd hierbij rekening met de coronamaatregelen; kunnen de volwassen begeleiders voldoende afstand van elkaar bewaren?
 - o Verwacht je een grote groep kinderen, dan kan je in plaats van het boek de speciale vertelplaten van het boek gebruiken. Voor de vertalingen gebruik je de miniboekjes.
- Wat gebeurt er na het voorlezen? Bied je de kinderen nog een activiteit aan?
 - o Leuk om een thematafel te maken met kinderboeken en volwassenenboeken in andere talen, volwassenenboeken met (vertaald) werk van anderstalige auteurs, kinderboeken over andere landen, cd's met muziek uit die streken, films, woordenboeken, taalcursussen, (BoekStart) folders over voorlezen in andere talen e.d.
- Is er iets te eten en drinken voor de (groot)ouders en kinderen?
 - o Je kunt (groot)ouders betrekken bij de activiteit door bijvoorbeeld te vragen of ze een typische specialiteit uit hun land kunnen meenemen en uitdelen.

Stap 5 - Het voorleesmoment

Het is zo ver, de BoekStartdag is aangebroken!

- Zet alles klaar: een of meerdere voorleesstoelen, kussentjes of stoelen voor de (groot)ouders en kinderen. Zorg dat *Coco kan het!* klaarligt, met vertalingen en eventueel de vertelplaten. Zet een laptop met geluidsversterking klaar voor 'De Voorleestrom'. Zet koffie/thee/limonade en wat lekkers klaar.
- Stel de voorlezers voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezers en het publiek.
- Start de voorleesbijeenkomst met 'De Voorleestrom' in verschillende talen en moedig (groot)ouders en kinderen aan om mee te zingen (deel hiervoor de tekst uit).
- Heet alle aanwezigen welkom (in verschillende talen) en geef een introductie.
- Lees afwisselend in het Nederlands en in de andere gekozen taal voor. Beide voorlezers wisselen elkaar pagina per pagina af. Je kunt het beste beginnen in de vreemde taal, zodat de kinderen aandachtig naar de taal kunnen luisteren zonder dat ze meteen alles moeten begrijpen.
- Stel tijdens en na het voorlezen vragen over het verhaal, zoals:

Waarom durft Coco niet te vliegen? Hoe helpt mama Coco? Weet mama zeker dat Coco kan vliegen? Hoe weet ze dat?

Durf jij ook wel eens iets niet? Wat durf je niet? Hoe hebben je ouders je daarbij geholpen? Wat heb jij nog meer van je ouders geleerd?

Hoe heet een vogel in het Pools, Turks of Arabisch? Welke vogelnamen kun je bedenken in het Nederlands en in het Pools, Turks of Arabisch? Hoe vonden jullie het om het verhaal van Coco in twee talen te horen? Zijn er woorden die lijken op de Nederlandse woorden?

- Speel na afloop van het voorlezen een spelletje met de kinderen, bijvoorbeeld: hoe beweegt een vogel? Hoe bewegen andere dieren? Doe dat gezamenlijk na, of laat de kinderen hun eigen lievelingsdier uitbeelden.
- Laat de kinderen een verwerkingsactiviteit doen, zoals een kleurplaat inkleuren, of samen vogels knutselen.
- Rond af door iedereen te bedanken voor de aanwezigheid. Vraag de kinderen en de ouders wat ze er van vonden. Breng de thematafel onder de aandacht.

Corona

Bekijk de laatste versie van het protocol rondom COVID-19 op [de website van de VOB](#), zodat je weet waar je rekening mee moet houden bij het organiseren van een evenement.

Ervan uitgaand dat dezelfde maatregelen van kracht blijven die op dit moment gelden (aanmeldingsplicht, maximaal 30 mensen, anderhalve meter afstand, vaste zitplaatsen, volwassenen dragen een mondkapje), dan is het goed mogelijk om een voorleesbijeenkomst te organiseren, mits je de maatregelen in acht neemt. Mogelijkerwijs kan er geen eten en drinken aangeboden worden.

Mochten de maatregelen strenger worden of wil de Bibliotheek het nog rustig aan doen voor wat betreft het ontvangen van een groep, dan kan je overwegen om een online voorleesactiviteit aan te bieden.

Je kunt bijvoorbeeld een online voorleessessie organiseren op de BoekStartdag, waarin je *Coco kan het!* in het Nederlands en het Pools, Arabisch of Turks laat voorlezen.

Of je maakt vooraf een filmpje waarin enkele ouders iets vertellen over voorlezen in hun moedertaal (Turks, Arabisch, Pools) en waarin ze een paar zinnen voorlezen uit *Coco kan het!* in hun moedertaal. Bekijk voor je aan de slag gaat met een online voorleesactiviteit wel even goed de handleiding van Gottmer, de uitgever van *Coco kan het!* om te checken wat wel en niet toegestaan is digitaal.

Deze handleiding is samengesteld door BoekStart op basis van de Handleiding meertalig Voorleesontbijt (Leescoalitie i.s.m. Probiblio en Meertalig.nl). Bezoek de pagina [Meertaligheid in de Bibliotheek](#) voor meer informatie, praktische tips en flyers, samengesteld door Probiblio.